

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною
безпекою**

МАТЕРІАЛИ

**VI Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
«ОБЛІК, АУДИТ, ОПОДАТКУВАННЯ ТА ЗВІТНІСТЬ
У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»**

*присвяченої 100-річчю заснування Дніпровського державного
аграрно-економічного університету*

12-13 травня 2022 року

м. Дніпро

<i>Волчанська Л.В.</i>	
Особливості аудиту розрахунків з постачальниками і покупцями в сучасних умовах господарювання.....	75
<i>Драницька С.В.</i>	
Шляхи вдосконалення системи оподаткування земельним податком.....	80
<i>Дубина О.Л.</i>	
Прямі податки як економічна основа функціонування держави.....	82
<i>Іонова К.</i>	
Недоліки та переваги спрощеної системи оподаткування.....	84
<i>Ісак Н.М.</i>	
Сутність та значення місцевих податків і зборів.....	86
<i>Кондратьєв П.Ф.</i>	
Проблеми аспекти порушення в сфері оподаткування та заходи до їх виявлення.....	89
<i>Літвинчук О.</i>	
Оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні.....	91
<i>Мачак Т.О.</i>	
Особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності – платників єдиного податку.....	93
<i>Махно С. В.</i>	
Основні напрями вдосконалення механізму справляння податку на доходи фізичних осіб.....	96
<i>Міньковська А.В.</i>	
Оподаткування підприємницької діяльності фізичних осіб на загальній системі.....	100
<i>Панченко В. О.</i>	
Критерії, що впливають на розвиток системи місцевого оподаткування в Україні.....	102
<i>Погрібняк Е.С.</i>	
Особливості земельного оподаткування в Україні та країнах Європи...	104
<i>Рибінська К. М.</i>	
Місцеві податки і збори як платежі, що встановлюються місцевими органами влади.....	106
<i>Саламашенко І.</i>	
Особливості спрощеної системи оподаткування в Україні.....	109
<i>Сіданченко В.С.</i>	
Світовий досвід оподаткування прибутку підприємств та можливість його застосування в Україні.....	111
<i>Шутько Т.І., Аркуша С.О.</i>	
Етапи формування податкової системи в Україні.....	114

Однак, базою оподаткування є весь обсяг виручки від реалізації продукції, без вирахування витрат підприємства. Також, підприємці платять єдиний соціальний внесок, що зараховується до органів Пенсійного фонду України.

Суб'єкти господарювання, що користуються спрощеною системою, поділяються на чотири групи залежно від рівня доходу, кількості найманих працівників та чи є суб'єкт господарювання юридичною особою, ФОП чи с/г виробником. Ставки єдиного податку для платників 1-ї групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки до 10%) до розміру прожиткового мінімуму, визначеного законом на 1 січня податкового (звітного) року; для платників 2-ї групи – у відсотках (до 20%) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового року та 3-ї групи – у відсотках до доходу. Фіксовані ставки єдиного податку встановлюють сільські, селищні та міські ради для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць. Згідно з п. 293.3 ст. 293 ПКУ відсоткова ставка єдиного податку для платників 3-ї групи встановлюється у розмірі 3% доходу в разі сплати ПДВ та 5% доходу у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.

До недоліків оподаткування малого бізнесу можна віднести: неправильний механізм перерозподілу податків; непостійність податкової політики; нечіткість і різне трактування прийнятих законів; великий відсоток податків із прибутку, непідйомний для новачків; погана організація діяльності податкових відомств. Крім того, зростання величини мінімальної заробітної плати, що є базою для нарахування ЄСВ, призвела до збільшення податкового навантаження на суб'єктів малого підприємництва. Це сприяло, в останні роки, скороченню кількості найманих працівників на них, а нелегальне працевлаштування збільшується, незважаючи на високі штрафи.

Позитивними аспектами оподаткування малих підприємств є надання пільг у певних напрямках бізнесу, а саме: в інноваційній сфері, сфері науки та техніки.

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ – ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ

*Т.О. Мачак, старший викладач
Дніпровський державний аграрно – економічний університет*

Зважаючи на особливості оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності, було розроблено спрощену систему оподаткування, тобто, спеціальний податковий режим, запроваджений для зниження податкового навантаження та стимулювання малого бізнесу України.

Так, відповідно статті 292 Податкового кодексу України, спрощена

система оподаткування, обліку та звітності – це особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [3].

Незважаючи на те, що спрощена система оподаткування має низку обмежень, проте, вона значно легша з точки зору ведення бухгалтерського обліку. Податковим Кодексом України зазначено перелік дозволених для цієї системи оподаткування видів діяльності. Також існують обмеження припустимого об'єму доходу та кількості найманих робітників. Попри всі обмеження, спрощена система оподаткування добре підходить для малого бізнесу, що, в свою чергу, забезпечує її популярність.

Застосування даної системи оподаткування можлива як фізичним особам – підприємцям так і юридичним особам. При цьому, всі суб'єкти підприємницької діяльності в рамках спрощеної системи оподаткування розділені на 4 групи:

1 група - підприємці, які здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках або здійснюють господарську діяльність по наданню побутових послуг населенню. Не мають найманих працівників, обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 167 розмірів мінімальної заробітної плати. Ставка єдиного податку для першої групи платників єдиного податку - у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму, тобто на 2021 рік максимальна ставка єдиного податку може складати 227,00 грн. на місяць.

2 група - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку або населенню, здійснюють виготовлення або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства. Кількість найманих працівників не перебільшує 10 осіб, обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 834 розмірів мінімальної заробітної плати. Ставка єдиного податку для другої групи платників єдиного податку - у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, тобто на 2021 рік максимальна ставка єдиного податку може складати 1200 грн. на місяць.

3 група - фізичні особи-підприємці та юридичні особи. Кількість найманих працівників — не обмежена, а обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати. Відсоткова ставка єдиного податку для ФОП платників третьої групи встановлюється у таких же розмірах, що і для юридичних осіб, тобто, ставка — 3 % доходу — за умови окремої сплати ПДВ та 5 % доходу — за умови включення ПДВ до складу єдиного податку.

У зв'язку з тим, що на території України з 24 лютого 2022 року введено воєнний стан та відповідно до Закону України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану" від 5 березня 2022 року, передбачаються

особливості справлення податкових зобов'язань щодо платників спрощеної системи оподаткування, а саме [2]:

1) З 1 квітня 2022 року та на період дії воєнного стану для фізичних осіб-підприємців (ФОП), платників єдиного податку I та II групи, сплата єдиного податку – добровільна. Той, хто не бажає сплачувати податок у період воєнного стану, просто не заповнює декларацію за вказаний період.

2) Під час мобілізації ФОП, які належать до II та III груп платників єдиного податку, а також юридичні особи, які належать до III групи, можуть за власним рішенням не сплачувати ЄСВ за найманих працівників, призваних під час мобілізації на військову службу до Збройних Сил України.

3) З 1 квітня 2022 року ФОП та юридичні особи, в яких упродовж минулого календарного року дохід не перевищує 10 мільярдів гривень, можуть перейти на сплату єдиного податку III групи за ставкою 2 % із урахуванням такого:

- до таких платників єдиного податку не застосовуються будь-які обмеження щодо кількості найманих працівників;
- платники єдиного податку не є платниками податку на додану вартість;
- авансовий внесок єдиного податку сплачуються щомісячно до 15 числа за підсумками попереднього місяця;
- податкова звітність подається щоквартально у строки, передбачені для квартальної звітності.

Не зможуть стати платниками єдиного податку III групи суб'єкти господарювання, які:

- організують та проводять азартні ігри, лотереї та парі;
- займаються обміном іноземної валюти;
- виробляють, експортують, імпортують та продають підакцизні товари;
- здійснюють видобуток та реалізацію корисних копалин;
- займаються певними видами фінансової діяльності, зокрема страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, страхові компанії, інвестиційні фонди і компанії тощо.

Платник податків повертається на систему оподаткування, яка використовувалася до переходу на систему єдиного податку за ставкою 2% з початку наступного календарного місяця, після припинення воєнного стану.

4 група - сільськогосподарські товаровиробники - юридичні особи та ФОП, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до ЗУ «Про фермерське господарство» та не використовують працю найманих осіб. Членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени її сім'ї у визначенні Сімейного кодексу України.

Суб'єкти малого підприємництва несуть відповідальність за правильність обчислення, своєчасність подання розрахунків і сплати сум єдиного податку згідно законодавства України. У разі порушення вимог Податкового Кодексу

України, платник єдиного податку має перейти на загальну систему оподаткування, обліку та звітності, починаючи з наступного звітного періоду (кварталу).

Застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності зі сплатою єдиного податку суттєво зменшує податкові навантаження на суб'єктів підприємницької діяльності - юридичних осіб і сприяє їх виходу із тіньової економіки.

Література:

1. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України від 3 липня 1998 року № 727/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 27. – ст. 975

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 05.03.2022 року № 2120-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20>

3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

4. Іванишина О.С., Деміденко Л.С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: сучасний стан та напрями її вдосконалення. Ефективна економіка:

електрон.наук.фах.видан.2020.№5.URL:http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf

5. Луценко І.С. Оподаткування платників єдиного податку в сучасних умовах впровадження податкової реформи. Економіка та держава. Економічні науки. 2020. № 6. С. 131-135.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

С. В. Махно,

ЗВО «Бакалавр» ОПП Облік і оподаткування

Науковий керівник: О. В. Лега, к.е.н., доцент,

доцент кафедри бухгалтерського обліку

та економічного контролю,

Полтавський державний аграрний університет

Сьогодні одним із бюджетних податків, які формують вітчизняний бюджет, є податок на доходи фізичних осіб - прямий державний податок, який справляється з доходів фізичних осіб, що регулюється розділом IV Податкового кодексу України. За допомогою податку на доходи фізичних осіб держава впливає на рівень доходів громадян, а цей податок є регулятором, оскільки

ОСОБЛИВОСТІ ЗЕМЕЛЬНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПИ

*Е.С. Погрібняк, студентка групи ОП-2-20
Науковий керівник: Т.О. Мачак, старший викладач
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

За різних часів земля є й буде найбільшою цінністю людства. Саме земля завжди ставала об'єктом суперечок і війн. Земля, як основне національне багатством, перебуває під особливим захистом держави.

Земельне законодавство в Україні почало розвиватися з прийняттям Верховною Радою України Постанови про земельну реформу в 1990 році. Земельна реформа наголошувала передачу землі організаціям для їх вдосконалого використання та покращення і укріплення економіки країни, також в ній вказувалося про перспективу розвитку форм господарювання на землі[4].

Зважаючи на особливості нормативних документів, земельне оподаткування в Україні представлено платою за землю, яку було запроваджено в 1992 році. Податок відносився до загальнодержавних податків, а з 1 січня 2015 року плата за землю стала складовою податку на майно та була переведена до складу місцевих податків. Тобто, *плата за землю – є обов'язковим платежем у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.*

На сьогодні, регулювання питань плати за землю здійснюється у двох основних напрямках: сплата саме земельного податку та орендна плата на земельні ділянки державної і комунальної власності [2].

Відповідно до Земельного кодексу, використання землі в Україні є платним. Основна ціль платного землекористування - це формування необхідних ресурсів і фінансування:

- першочергових заходів покращення ґрунтів та ефективного використання землі;*
- оцінку якості та підвищення ефективності родючості ґрунтів;*
- відшкодування власникам землі і орендарями тих витрат, що пов'язані з веденням господарської діяльності на землях гіршої якості;*
- розвитку інфраструктури населених пунктів.*

Об'єктом плати за землю є земельна ділянка. В свою чергу, власники земельних ділянок, власники земельних паїв та постійні користувачі вважаються платниками земельного податку, а орендарі земель державної та комунальної власності – орендної плати за такі земельні ділянки. Відповідно, платниками земельного податку – є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі.

Якщо розглядати систему оподаткування в країнах Європи, можна

зазначити, що там, земельне оподаткування базується на двох податкових базах: база на основі площі об'єкта і база на основі вартості об'єкта. Також, часто використовується масова оцінка нерухомості [4].

У Франції, наприклад, для регулювання земельних відносин запровадили аграрний кодекс. Він дозволяє різні форми власності господарювання та закріплює форми управління. Ринок землі у Франції знаходиться у полі зору держави, що формує земельну політику.

Досить жорстко регулюється ринок землі у Данії. Земельна політика у Данії базується на детальному перевірненні покупців земельних ділянок, на їх спроможність обробляти землю, покращувати її та вести прибуткове виробництво. Це зроблено з метою прибуткової реалізації всіх земельних ділянок на території Данії. Також зазначено пункт про позбавлення власника землі права власності у разі ведення господарства неналежним чином.

Такі країни, як Іспанія, Португалія, Греція використовують систему земельного оподаткування, що базується на орендній вартості. Головна привілеія даної системи є те, що вона базується на прийнятті в податкову базу тільки орендної плати. Франція, Німеччина, Швеція використовують систему оподаткування, яка базується на кадастровій вартості. Ця система бере за базу оподаткування вартість земельної ділянки та об'єктів нерухомості, які відображаються в державному кадастрі [3].

Розглядаючи систему земельного оподаткування в Україні та аналізуючи механізми справляння земельного податку в країнах Європи, можна стверджувати, що першочерговими шляхами вдосконалення нарахування і сплати земельного податку в Україні повинні стати наступні:

- розробити та ввести новий порядок визначення бази справляння земельного податку;
- законодавчо внести зміни щодо розмірів ставок плати за оренду землі державної та комунальної власності та встановлювати ставку податку не в договорах оренди землі, а в законодавчому порядку;
- запровадити сплату податку за монополізацію земельних угідь сільськогосподарського призначення.

Література:

1. Закон України «Про плату за землю» від 02.12.2010 № 2755-VI // Все про плату за землю. – 1993. – №51. – Ч.1. – С.479
2. Податковий кодекс України / уклад. В. Кузнєцов. – Х.: Фактор, 2011. – с.496
3. Височанська М.Я. Зарубіжний досвід використання земельних ресурсів: стаття / М.Я. Височанська –К.:Інститут агроекології і природокористування, 2021. – С. 67-72./
4. Третьяк А.М. Історія земельних відносин та землеустрою в Україні: підручник / А.М.Третьяк, Т.М. Прядка, І.П. Гетманьчик. – Херсон: Олді-Плюс, 2020. –420с.

ОСОБЛИВОСТІ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

*І. Саламашенко, студент групи ОП-2-20
Науковий керівник: Т.О. Мачак, старший викладач
Дніпровський державний
аграрно-економічний університет*

Одним з першочергових завдань економіки України, а саме, стимулювання діяльності підприємств, є створення сприятливих умов її оподаткування. Тому, з метою створення та реалізації державної політики з питань підтримки малого бізнесу, раціонального і ефективного використання його можливостей у розвитку державної економіки, було прийнято Указ Президента України від 3 липня 1998 р. "Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва", яким запроваджено справляння єдиного податку суб'єктами малого підприємництва [1].

Єдиний податок – це податок, який сплачується підприємствами, що перебувають на спрощеній системі оподаткування.

Спрощена система оподаткування (єдиний податок) приваблива для багатьох платників простішими, ніж на загальній системі, правилами податкового обліку. Умови перебування на спрощеній системі встановлені п. 291.4 ПКУ.

На сьогоднішній день, законодавством встановлено 4 групи спрощеної системи оподаткування. Фізичні або юридичні особи можуть самостійно обрати спрощену систему оподаткування, якщо відповідають вимогам, встановленим главою I Розділу XIV ПКУ (пункт 291.3 статті 291), та реєструється платником єдиного податку у визначеному порядку.

Щоб обрати і перейти на спрощену систему оподаткування підприємцю необхідно подати заяву до контролюючого органу за місцем податкової адреси.

Заяву можна подати різними способами на вибір платника податків, а саме:

- 1) особисто платником податків або уповноваженою на це особою;
- 2) надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- 3) засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації кваліфікованого електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством;
- 4) державному реєстратору під час державної реєстрації створення юридичної особи або державної реєстрації фізичної особи - підприємця. Відповідна заява або відомості передаються до контролюючого органу у порядку, встановленому Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань".

Кожна із груп спрощеної системи оподаткування має свої особливості. На першій групі фізичні особи можуть здійснювати лише роздрібну торгівлю на

ринках і надавати побутові послуги населенню. Використання РРО не обов'язкове. Також, на першій групі забороняється використовувати найманих працівників. Обсяг доходів на звітний рік не повинен перевищувати 167 розмірів мінімальної заробітної плати. Єдиний податок встановлюється у межах до 10% розміру прожиткового мінімуму і складає 248,10 грн.(у 2022 р). На другій групі спрощеної системи оподаткування, підприємці – фізичні особи можуть займатися виробництвом продукції, реалізовувати товари, надавати побутові послуги, а також є можливість ведення ресторанного бізнесу. Кількість найманих – до 10 осіб. Обсяг доходів на звітний рік не повинен перевищувати 834 розмірів мінімальної заробітної плати. Єдиний податок встановлюється у межах до 20% розміру прожиткового мінімуму і складає 1300 грн.(у 2022 р). На третій групі оподаткування дозволяється більш ширше коло можливостей як для фізичних так і для юридичних осіб: виробництво і продаж товарів і послуг, ведення ресторанного бізнесу, надання послуг різним контрагентам. Обсяг доходів на звітний рік не повинен перевищувати 1167 розмірів мінімальної заробітної плати. Обмеження по найманим працівникам відсутні. Єдиний податок встановлюється у розмірі 3% від доходу при сплаті ПДВ або 5% від доходу у разі включення ПДВ до складу єдиного податку.

Платники спрощеної системи оподаткування на четвертій групі – це фермери. Свою господарську діяльність вони можуть вести лише в межах фермерського господарства сімейного типу. Площа сільськогосподарських угідь господарства, що перебуває у власності або користування членів фермерського господарства, повинно бути не менше ніж 2 гектари і не перевищувати 20 гектарів. На четвертій групі оподаткування єдиним податком дозволяється займатися вирощуванням, збором та переробкою сільськогосподарської продукції з подальшим її продажем. Тобто, продавати продукцію можна лише свою.

Практичний досвід застосування спрощеної системи оподаткування в Україні дає достатньо підстав говорити про позитивний вплив цього режиму оподаткування на сектор малого підприємництва, що дозволяє максимально спростити облік і контроль за діяльністю суб'єктів підприємництва і забезпечує стабільні надходження в бюджет.

Література:

1. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва: Указ Президента України від 3 липня 1998 року № 727/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 27
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
3. Луценко І.С. Оподаткування платників єдиного податку в сучасних умовах впровадження податкової реформи. Економіка та держава. Економічні науки. 2020. № 6. С. 131-135.